Studiile româneşti la Universitatea din Ljubljana, Slovenia

Nicolae STANCIU*

Key-words: *Ljubljana, Slovenia, Romanian language and civilization, projects, history*

Istoria lectoratului de limbă, cultură şi civilizaţie românească de la Universitatea din Ljubljana, Slovenia se întinde pe aproape 20 de ani. Neoficial, lectoratul a funcţionat din anul 1990, fiind iniţiat de renumitul romanist Mitija Skubic, fost şef al Departamentului de Romanistică de la Facultatea de Filosofie (Filozofska Fakulteta), acum profesor consultant, dar şi un excelent vorbitor de limba română.

Din nefericire, informaţiile despre o lungă perioadă a funcţionării lectoratului sunt foarte vagi sau aproape inexistente. Vreme de 11 ani a predat limba română la acest lectorat doamna Eva Catrinescu, actualmente redactor de carte al biroului editurii slovene „Mladinska Kniga" din Bucureşti. Unul dintre studenţii care au participat la cursuri în acea perioadă a fost Aleš Mustar, actualmente doctor în litere al Universităţii din Bucureşti, cunoscut traducător de literatură română în spaţiul sloven şi prieten constant al lectoratului.

Între 2000–2004, postul de lector a fost ocupat de doamna conferenţiar dr. Florica Hrubaru de la Universitatea „Ovidius" din Constanţa. Deşi activitatea dumneaei a fost bine apreciată, nu am găsit foarte multe informaţii despre aceasta. Împreună cu o parte dintre studenţii care au frecventat cursurile lectoratului în acea vreme a scris un manual de limba română pentru studenţii sloveni, din păcate rămas numai la primul volum.

A urmat pentru anul 2004–2005 doamna Gabriela Biriş, de la Universitatea din Craiova, care a dotat lectoratul cu mai multe manuale de limba română şi cărţi, a făcut cunoscut lectoratul prin participarea la emisiuni de radio şi televiziune despre România, proiecţii de filme româneşti, prelegeri dedicate zilelor de 9 mai şi 1 decembrie.

După o sincopă de un semestru, activitatea lectoratului a fost continuată de domnul Florin Cioban, de la Universitatea din Oradea, care a redeschis lectoratul, susţinând şi modificarea statutului acestuia. Astfel, cursul a devenit opţional pentru studenţii din cadrul Departamentului de limbi romanice şi facultativ pentru studenţii de la alte specializări. A organizat mai multe manifestări culturale grupate sub titlul „Primăvară culturală românească la Ljubljana" („România – oameni şi locuri",

* Universitatea din Ljubljana, Slovenia.

BDD-A995 © 2011 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 17:13:52 UTC)

proiecţii de film românesc). De asemenea, a reorganizat biblioteca lectoratului, îmbogăţind-o cu titluri noi primite de la Institutul Limbii Române, de la alte universităţi sau prin donaţii personale. A publicat un mic volum de poezie blagiană, tradusă în limba slovenă, a participat la corectura primului *Dicţionar sloven-român, român-sloven*, scris de Irena Santoro şi publicat la Editura Orbis. Dicţionarul a fost lansat în cadrul lectoratului. A organizat împreună cu lectoratul de limba slovenă de la Bucureşti un parteneriat iar, împreună cu Departamentul de Antropologie al Universităţii din Ljubljana, un proiect bilateral cu Universitatea din Cluj.

Începutul activităţii mele la Ljubljana a fost marcat de două idei: promovarea limbii, culturii şi civilizaţiei româneşti în spaţiul sloven şi implicare studenţilor în cât mai multe proiecte. Am încercat, în paralel cu studiile organizate în mod regulat privitoare la limba, cultura şi civilizaţia românească (cursuri, prezentări, conferinţe, dezbateri, traduceri), să organizez cât mai multe întâlniri în grupuri mici sau individuale pentru a corela nivelul de înţelegere, citire, scriere, vorbire în limba română. Fiecare etapă de studiu al limbii a fost urmată de o evaluare specifică.

După acţiunile de promovare a lectoratului, realizate cu sprijinul Ambasadei României din Slovenia şi al Institutului Limbii Române, prin pliante, fotografii, cărţi, reviste, interviuri, recitaluri de poezie, fragmente din piese de teatru, ateliere de învăţare a limbii române la manifestarea anuală „European Day of Languages and Cultures", organizată în fiecare an la Ljubljana, am verificat nivelul de cunoaştere al limbii şi am decis o deschidere a cursului spre elemente de cultură şi civilizaţie românească.

Periodic, am organizat conferinţe pe teme diverse de literatură („Panait Istrati – un vagabond de geniu", „Receptarea lui Eminescu în spaţiul european", „Mircea Eliade şi misterul spaţiului indian", „Eugen Ionescu şi teatrul absurdului", „Jeni Acterian – jurnalul unei fiinţe greu de mulţumit" „Ioana Pârvulescu şi întoarcerile în trecut") sau cultură în sens general („Brâncuşi – creatorul sculpturii moderne", „Bucureştiul de ieri şi de azi", „Seară muzicală George Enescu").

În fiecare an, în cadrul săptămânii francofoniei, împreună cu Excelenţa sa, Dana Manuela Constantinescu, ambasadorul României la Ljubljana, şi studenţii lectoratului, am participat la activităţi diferite: expoziţia de carte organizată de Biblioteca Municipală „Otto Župančič", cu tema „Scriitori străini de limbă franceză", spectacolul de teatru în limba franceză *Je m'en vais*, susţinut de actorii Oana Pellea şi Sandu Mihai Gruia, întâlniri cu conducerea Departamentului de Romanistică de la Facultatea de Arte pentru oferirea unor cărţi, albume, DVD-uri, CD-uri etc. despre România, conferinţe despre influenţa franceză în cultura română susţinute de doamna Paula Braga Šimonc.

Filmele româneşti prezentate la Festivalurile de film „Ljubljana Film Fest' şi Festivalul European de Film Documentar – „Patru luni, trei săptămâni şi două zile", „Hârtia va fi albastră", „A fost sau n-a fost", „Visul lui Liviu", „Marilena de la P7", „Cum am petrecut sfârşitul lumii", „Legături bolnăvicioase", „Aurora", „Poliţist adjectiv", „Povestiri din Epoca de Aur", „Marţi după Crăciun", „Lumea văzută de Ion B", „Constantin şi Elena") au fost traduse în slovenă de studenţii lectoratului.

Am organizat seri literare dedicate vieţii şi activităţii literare a lui Nichita Stănescu, prezentări făcute de dr. Lidija Dimkovska, întâlniri cu poeţii Denisa Comănescu, Ioan Moldovan, Dan Coman, care au citit din creaţia proprie. În cadrul

BDD-A995 © 2011 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 17:13:52 UTC)

anului lecturii la Ljubljana am participat la seri de lectură, ateliere de poezie, dezbateri prilejuite prezentarea traducerilor în slovenă a unor autori români ca Nora Iuga, Herta Müller, Ioan Cristofor, Filip Florian sau Dan Coman, la festivalurile de poezie de la Vilenica, unde Ana Blandiana este o prezenţă constantă.

Anul 2011 a marcat începutul unui eveniment cultural care va avea loc în fiecare an, la sfârşitul lunii mai, la Facultatea de Filozofie: Târgul Culturilor Romanice. Organizat de catedra de limbi romanice pe durata unei săptămâni în aer liber, acesta a prilejuit expoziţii de carte şi standuri de promovare a tuturor culturilor romanice, mese rotunde, ateliere de învăţare a limbilor romanice pentru elevi şi studenţi, recitaluri de poezie în limbile şi dialectele romanice, spectacole de teatru, dansuri specifice, prezentări de filme. Ansamblul „Someşeana" din Dej a susţinut un impresionant spectacol de dansuri populare, iar filmul „După ea" a fost urmărit cu plăcere de un număr impresionant de profesori şi studenţi.

Studenţii lectoratului sunt implicaţi în mai multe proiecte de traducere şi cercetare (antologie de poezie erotică românească, tradusă în slovenă, dicţionarul român-sloven/ sloven-român, studii contrastive, manuale de limbă română pentru străini) şi s-a concretizat în mai multe articole şi cărţi publicate sau în curs de publicare în Slovenia şi în România („Quelques difficultés en comprendre la langue roumaine par les etudiants slovènes", „Clitics in Romanian and Slovene – a contrastive analysis", „Elemente lexicale comune limbilor română şi slovenă", „Câteva observaţii asupra modalităţilor de exprimare a categoriilor posesiei şi politeţii în română şi slovenă", „Handbook of Romanian language for foreigners"(2 vol.).

Romanian Studies at the University of Ljubljana, Slovenia

This article presents the history of the Romanian studies at the University of Ljubljana, Republic of Slovenia. The lectureship of Romanian language and civilization has existed for over 20 years and recently entered in the educational offer of the Department of Romance languages of the Faculty of Philosophy as an optional course in the frame of the Bologna process. There are presented the main achievements of the lecturers who have thought the Romanian language in Ljubljana, as well as the projects that are in progress.

BDD-A995 © 2011 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 17:13:52 UTC)